7/1354

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

11 KASIM 2003

Sayı :B 14.0.BHİ 01-214
Konu :Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İlgi:a) 27.10.2003 tarih ve A.O1.O.GNS.0.10.00.02-7/1354-3397/12587 sayılı yazınız.
b) Başbakanlığın 30.10.2003 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/106-255-4/4857 sayılı yazısı.

Adana Milletvekili Atilla BAŞOĞLU'nun, Sayın Başbakanımıza yönelttiği ve Sayın Başbakanımızın da, kendileri adına tarafım koordinatörlüğünde cevaplandırılmasını istediği yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 2 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

7/1354

ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN ATİLLA BAŞOĞLU'NUN YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVABIMIZ

Ülkemizde pamuk üretimi ve kullanımı, kısaca pamuk politikası, izlenen tarım, sanayi ve ticaret politikaları ile uluslararası gelişmelerden yoğun bir şekilde etkilenmektedir. 1980'li yılların başında net pamuk ihracatçısı olan ülkemiz, tekstil ve konfeksiyon sektöründeki gelişmelere bağlı olarak, pamuk ithal eden bir ülke haline gelmiştir. 1980 yılında üretimin % 39'u ihraç edilirken, son yıllarda bu oran % 3'lere düşmüştür. Buna karşın, pamuk ithalatımız aynı dönem içerisinde % 900 oranında artmıştır.

1996 yılından beri pamukta tam bir serbestlik politikası izleyen ülkemizde, ithalatın artması pamuk üretimimizi tehdit eder duruma gelmiştir. Toplam pamuk üretimimizin yaklaşık 1/3'ünü alarak değerlendiren Pamuk Tarım Satış Kooperatifleri ve Birlikleri uyguladıkları girdi ile fiyat desteği politikası ve 1998 yılından beri uygulanan prim sistemi, ülkemizde pamuk üretiminin düşüşünü engelleyen unsurlar olmuştur. Birliklerin imkanlarının giderek daralması ve kısıtlı bütçe kaynakları, pamuk destekleme politikalarının yeterince uygulanmasını güçleştirmektedir.

Buna ilaveten, 2000 yılından itibaren tarım sektöründe serbest piyasa fonksiyonlarının artırılması ve devletin etkisinin en aza indirilmesi için "Tarımsal Reform Programı" uygulamaya konulmuş bulunmaktadır. Bu program çerçevesinde tarım satış kooperatifleri ve birliklerinin idari ve mali açıdan özerkleştirilmesi amacıyla 4572 sayılı "Tarım Satış Kooperatif ve Birlikleri Hakkında Kanun" 16.06.2000 tarih ve 24081 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun ve buna göre hazırlanan anasözleşmelerde devlet tarafından bu kuruluşlara destekleme alımı görevi verilmesi öngörülmediğinden birlikler, yetkili organlarının kararlarıyla, ürün alım, fiyat ve değerlendirme politikalarını, piyasa koşullarını gözeterek, ortak üreticilerinin menfaatlerini koruyacak ve varlıklarını idame ettirecek şekilde belirlemek durumundadırlar.

Ekim 2003 ayı başında Liverpool Pamuk Borsasında A İndeks pamuklar 1,47 $/Kg (2.067.721 TL/Kg), Memphis tipi pamuklar ise 1,55 $/Kg (2.176.223 TL/Kg) fiyattan işlem görürken Kasım 2003 ayı başında bu fiyatlar A İndeks için 1,72 $/Kg (2.549.571 TL/Kg)'a Memphis tipi için ise 1,80 $/Kg (2.663.609 TL/Kg)'a yükselmiştir. Buna karşılık, Tariş Pamuk Birliği sezon başında 900.000 TL/Kg olarak açıkladığı kütlü pamuk alım fiyatını (işleme masrafları hariç, lif karşılığı 2.250.000TL/Kg) Ekim 2003 ayı sonlarına doğru 975.000 TL/Kg (lif karşılığı 2.437.500 TL/Kg)'a yükseltmiştir. Piyasaya daha geç giren Antbirlik ise kütlü pamuk alımlarını 1.000.000 TL/Kg (lif karşılığı 2.500.000 TL/Kg)'dan sürdürmektedir. Kasım 2003 başı itibariyle pamuk tarım satış kooperatifleri birliklerinin kütlü pamuk alım miktarları 315 bin tona ulaşmıştır.

Birliklerin ürün alım fiyatları ile işleme masrafları da dikkate alındığında, dış piyasa fiyatları ile bir uyum içerisinde olduğu görülmektedir. Buna ilaveten, 1998 yılından beri çiftçilerin gerçek üretim değerlerinin kendilerine yansıtılabilmesi için prim ödemesi yoluyla üreticiler desteklenmektedir. Bu çerçevede, 2003 yılı ürünü kütlü pamuk üreticilerine destekleme primi verilmesine ilişkin 29.09.2003 tarih ve 2003/6197 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı 01.10.2003 tarih ve 25246 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Verilecek prim miktarının ve uygulama esaslarının belirlenmesi çalışmaları sürdürülmektedir.

7/1354

Anlaşılacağı üzere, pamukta; imkanlar dahilinde üreticimiz ve sanayicimizin menfaatlerini korumaya ve ihtiyaçlarına cevap vermeye yönelik dengeli bir politika uygulanmaktadır.

Ancak, ülkemizin lokomotif sektörlerinden olan tekstil ve konfeksiyon sektörünün ana girdisini oluşturan pamuk ürününe ilişkin ticari kararlar, tamamiyle piyasa koşullarında ve piyasa aktörleri tarafından alınmaktadır. Bu ürün sezonunda da, yine aynı anlayış içerisinde hareket edilmesinin uygun olacağı düşünülmektedir.